

Ecologische Quicksan aan het verzorgingshuis Meerweide te Rotterdam

Stichting Aafje

Opdrachtgever:

Stichting Aafje
t.a.v. dhr. M. Benyahya
Sigrid Undsetweg 222
3069 BV Rotterdam

Opsteller:

Ecologisch adviesbureau Eceau

Datum:

Ing. T.J.P. den Otter

Kenmerk:

21 mei 2020

PRO-1QS200508

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van de Wet natuurbescherming. Desondanks accepteert Ecologisch adviesbureau Eceau op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke ondernemingen die de opdrachtgever naar aanleiding van onderhavige ecologische quickscan uitvoert.

Onderhavige rapportage of delen daarvan mogen niet zonder toestemming van zowel de opdrachtgever en Ecologisch adviesbureau Eceau gebruikt worden door derden of verspreid worden naar derden. Openbaarmaking, kopiëring en elke andere toepassing inbegrepen, het mag enkel gebruikt worden door de opdrachtgever voor wie het is ontwikkeld.

Inhoudsopgave

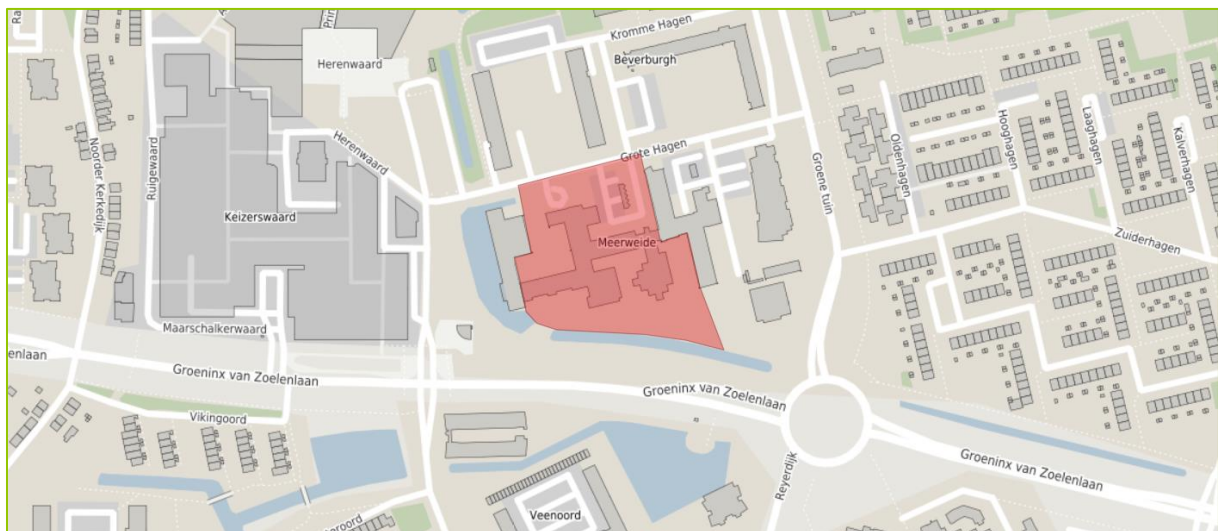
1.	Inleiding en planlocatie	2
2.	Doel en vraagstelling	3
3.	Methode.....	4
3.1.	Oriëntatie en locatiebezoek	4
3.2.	Bureau-onderzoek en rapportage	4
4.	Bevindingen.....	5
4.1.	Grondgebonden zoogdieren	5
4.2.	Vleermuizen.....	6
4.3.	Vogels	7
4.4.	Amfibieën	9
4.5.	Overige diersoorten.....	9
4.6.	Vaatplanten	10
4.7.	Houtopstanden.....	11
4.8.	Gebiedsbescherming	11
5.	Samenvatting.....	13
6.	Vervolgstappen.....	14
6.1.	Nader onderzoek.....	14
6.2.	Maatregelen bij de uitvoering.....	14
	Bronnen	15
Bijlage 1	Foto's planlocatie	16

1. Inleiding en planlocatie

De initiatiefnemer is voornemens een bestaand zorgcomplex gefaseerd te slopen ten behoeve van nieuwbouw. In het kader van de ontwikkeling wordt aannemelijk het gehele plangebied ingrijpend aangetast.

De onderzoeklocatie is gelegen aan de Grote Hagen 98 te Rotterdam. De locatie wordt begrensd door oppervlaktewater aan de zuid- en oostzijde, door een onderdeel van het zorgcomplex aan de oostzijde, een appartementencomplex aan de westzijde en aan de noordzijde door de Grote Hagen, parkeergelegenheid en appartementencomplexen. De directe omgeving wordt met name gekenmerkt door stedelijk gebied met woonwijken, een winkelcentrum, tramstation, openbaar groen en infrastructuur. Op een afstand van circa 0,7km ten oosten van de locatie is de autosnelweg de A16 gesitueerd.

Het werkgebied van de voorgenomen ontwikkeling omslaat een perceel van circa 1,5ha. Op het terrein is een zorgcomplex gesitueerd van diverse bouwhoogten. Over het algemeen zijn de gevels opgetrokken uit gemetselde muren met spouw en zijn diverse platte bitumen daken aanwezig. Enkele gevels zijn met name afgewerkt met een combinatie van trespaplaten en ramen. De overige terreininrichting bestaat voornamelijk uit verharding. De aanwezige begroeiing betreft gecultiveerde, aangeplante of uitheemse vegetatie. Deze groenstructuren worden met een hoog kwaliteitsbeeld onderhouden. De locatie is ten noorden van het pand met name in gebruik als parkeerterrein waarbij tevens een parkeergarage aanwezig is onder het complex. Op de locatie, ten zuiden van het pand zijn voornamelijk gazon, enkele bomen en zijn struiken gesitueerd. Binnen het gehele plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig, echter wel aangrenzend eraan. In figuur 1 is de huidige situatie weergegeven en in bijlage 1 zijn diverse foto's toegevoegd om een globale indruk te scheppen van de inrichting.

Figuur 1 Schematische weergave van de huidige situatie, de rode arcering weergeeft de planlocatie (kaart: openbasiskaart.nl)

2. Doel en vraagstelling

Bij (grote) ruimtelijke ontwikkelingen waarbij het redelijkerwijs aan te nemen is dat beschermde soorten potentieel voorkomen is de initiatiefnemer verplicht aan te tonen dat de beoogde ontwikkeling niet in strijd is met de Wet natuurbescherming. Tevens biedt de ecologische quickscan inzicht in de (eventueel) te nemen vervolgstappen om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Onderhavige ecologische quickscan kan voor de initiatiefnemer als bewijsstuk dienen dat onderzoek is verricht ten behoeve van de Wet natuurbescherming.

De initiatiefnemer is voornemens een verzorgingshuis gefaseerd te slopen ten behoeve van nieuwbouw. Er kan worden gesteld dat de volgende werkzaamheden uitgevoerd zullen worden ten behoeve van de ontwikkeling:

- kapwerkzaamheden
- verwijderen vegetatie
- sloopwerkzaamheden
- bouwrijp maken terrein
- aan- en/of verlegging nutsfaciliteiten
- realisatie nieuwe bebouwing
- herinrichting, bestrating en overige revitalisatiewerkzaamheden aan het terrein

In het kader van de te verrichten werkzaamheden komen overige zaken en effecten tevens aan de orde, waaronder:

- transport (groen)afval
- transport nieuwe materialen
- plaatsen bouwverlichting
- akoestische, trillings en optische verstoring naar de directe omgeving

Als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling worden alle eventueel aanwezige ecologische functies vernietigd of verstoord, tevens zal er sprake zijn van (tijdelijke) verstoring van de directe omgeving. Flora en fauna die gebruik maken van het leefgebied op of nabij de planlocatie zullen negatieve effecten ervaren. In het kader van de beoogde ontwikkeling zullen middels de ecologische quickscan onderstaande vragen beantwoord worden:

- Welke beschermde flora en fauna van de Wet natuurbescherming zijn (potentieel) aanwezig binnen de grenzen van het ontwikkelgebied?
- Is de voorgenomen ontwikkeling op basis van de gevonden resultaten in strijd met de Wet natuurbescherming en welke effecten worden verwacht?
- Dienen eventuele vervolgstappen genomen te worden alvorens de aanvang van de uitvoering om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen?

3. Methode

Middels voorliggende ecologische quickscan is de potentie voor beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht. Daarnaast is onderzocht of de beoogde ontwikkeling potentieel een negatief effect heeft op houtopstanden en nabijgelegen beschermde gebieden.

De ecologische quickscan is op te delen in enkele stappen:

- oriëntatie
- locatiebezoek
- bureau-onderzoek
- rapportage

3.1. Oriëntatie en locatiebezoek

Bij de oriëntatie van het onderzoek wordt een eerste indruk verkregen van de locatie middels spreidingsdata van soorten, luchtfoto's, kaarten en aangeleverde data vanuit de opdrachtgever. Gedurende het locatiebezoek wordt het ontwikkelgebied op potentiële verblijfslocaties en functionele onderdelen van leefgebieden gecontroleerd. Tevens wordt een momentopname gedaan van de thans aanwezige beschermde soorten, functies en locatiemarkers. Buiten de individuen om wordt voornamelijk gelet op sporen of restanten van de flora en fauna. Voorbeelden hiervan zijn veren, braakballen, prooiresten, geursporen, holen en uitwerpselen.

Het veldbezoek is uitgevoerd op 13 mei 2020, bij een temperatuur van 14 °C, zware bewolking, 1 Bft. en zonder neerslag.

3.2. Bureau-onderzoek en rapportage

Nadat de locatie bezocht is wordt door middel van het raadplegen van naslagwerken, informatiebronnen, kaartdatabases en andere (externe) hulpmiddelen een beoordeling gemaakt van de potentie van het plangebied voor beschermde soorten, nabijgelegen beschermde gebieden en overige beschermde onderdelen vanuit de Wet natuurbescherming.

Bij het uitwerken van de rapportage worden de vergaarde data bij de oriëntatie, de aangetroffen zaken tijdens het veldbezoek en de informatie uit het bureau-onderzoek vervolgens samen getoetst. Daaruit volgend wordt duidelijk of bij de uitvoering van de werkzaamheden sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming, indien er geen vervolgstappen worden genomen. Op basis van deze toetsing worden aanbevelingen gedaan voor een eventueel vervolgtraject, maatregelen ter voorkoming van overtreding of een combinatie van beide.

4. Bevindingen

In onderhavige paragrafen wordt besproken van welke bijzonderheden sprake is (o.a.: vrijstellingen en bepalingen), welke soorten in het aangetroffen habitat voorkomen en van welke soorten het voorkomen in de nabijheid van de onderzoeklocatie bekend is. Van de beschermde soorten die in de omgeving van de onderzoeklocatie voorkomen wordt dieper ingegaan op het leefgebied en belangrijke en functionele onderdelen daarvan; waaronder vaste verblijfplaatsen, foerageergebieden en verbindingroutes. De daadwerkelijk aangetroffen habitatonderdelen worden vergeleken met bovenstaande om te bepalen of er sprake is van (negatieve) effecten. Aan de hand van de te verwachten effecten wordt bekeken of er vervolgstappen benodigd zijn ten behoeve van de betreffende soorten.

4.1. Grondgebonden zoogdieren

4.1.1. Bescherming en soorten

Grondgebonden zoogdieren komen vrijwel overal voor in Nederland. Gezien het opportunistische karakter van diverse van deze algemene soorten zijn een aantal soorten vrijgesteld in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. De binnen Zuid-Holland vrijgestelde zoogdiersoorten zijn opgenomen in tabel 1.

Afhankelijk van de locatie van een projectgebied is op voorhand al een selectie te maken op potentieel voorkomende soorten. De projectlocatie is gelegen binnen intensief bedrijventerrein. De aanwezigheid van onder andere zeezoogdieren (bruinvis, grijze zeehond), soorten van kruidenrijke gebieden (noordse woelmuis, Europese hamster), van waterrijke gebieden (waterspitsmuis, bever) en van bosrijke gebieden (boommarter, rode eekhoorn) kan worden uitgesloten, bovendien zijn geen nesten aangetroffen in de hogere bomen. Van de niet vrijgestelde soorten zal enkel de steenmarter aangetroffen kunnen worden in dergelijke gebieden. Bekende verspreidingsgegevens tonen aan dat de grenzen van de verspreidingsgebieden van deze soort de planlocatie omvatten (NDFF Verspreidingsatlas, 2020).

Tabel 1 Vrijgestelde soorten van de provincie Zuid-Holland

Aardmuis	Gewone bosspitsmuis	Rosse woelmuis
Bosmuis	Haas	Veldmuis
Bunzing	Hermelijn	Vos
Dwergmuis	Huisspitsmuis	Wezel
Dwergspitsmuis	Konijn	Woelrat
Egel	Ree	

4.1.2. Habitatonderdelen

De steenmarter is een soort van steenachtige biotopen en schuilplaatsen. De soort komt met name voor aan de rand van dorpen en steden, maar is ook te vinden nabij boerderijen en kleinschalige cultuurlandschappen. Belangrijke habitatonderdelen van de soort zijn stenige objecten, zoals schuurtjes, woningen met toegankelijke kruip- en/of zolderruimten. Ook bevordert de aanwezigheid van heggen, houtopstanden, bermen, greppels en kruidenrijke zomen het leefgebied van de soort, aangezien de steenmarter daar foerageert. (Zoogdiervereniging.nl, 2020)

Ze maken gebruik van lijnvormige structuren en landschapselementen als verbinding tussen foerageergebieden en verblijfplaatsen. Dergelijke structuren zijn pas geschikt wanneer ze voldoende dekking bieden en in verbinding staan met ander geschikt leefgebied. In de meeste gevallen als een verblijfslocatie of ander functioneel onderdeel van het leefgebied aanwezig is van de steenmarter, dan zijn er sporen aanwezig. Voorbeelden van sporen zijn: prooiresten, wissels, geurmarkeringen en -sporen en uitwerpselen.

Op de projectlocatie is een verzorgingshuis gesitueerd welke voornamelijk wordt omgeven door gecultiveerde vegetatie met overwegend uitheemse soorten. Alle gevels van het te slopen complex zijn gecontroleerd op potentiële openingen die voor de steenmarter als toegang tot een verblijfplaats

kunnen dienen. Deze zijn niet aangetroffen. Als gevolg hiervan kunnen verblijfplaatsen voor steenmarter en voor de kleine marterachtigen in bebouwing uitgesloten worden. Bovendien zijn op het gehele terrein geen sporen van marterachtigen aangetroffen. Prooi-resten, loopsporen, wissels, uitwerpselen en geursporen ontbraken. Daarnaast is de bebouwing op het perceel dagelijks in gebruik en wordt er veelvuldig op het terrein geparkeerd, er kan redelijkerwijs worden gesteld dat er sprake is van een hoge mate van verstoring. Tevens zijn geen holen van grondgebonden zoogdieren waargenomen. Negatieve effecten op verblijfslocaties van de steenmarter worden niet verwacht. Gelet op de ligging van de locatie te midden van intensief stedelijk gebied met een tramstation, winkelcentrum en appartementencomplexen wordt tevens de aanwezigheid van essentiële migratieroutes of jachtgebieden niet verwacht.

4.1.3. Effecten

Gezien de staat van de bebouwing, de afwezigheid van potentiële nestlocaties en de algemene inrichting van het plangebied, worden geen effecten op verblijfplaatsen en het leefgebied van de steenmarter verwacht. Daarnaast gelet op de mate van verstoring in de huidige situatie en in de toekomstige situatie, alsmede het ontbreken van sporen van de steenmarter wordt de aanwezigheid van deze soort niet verwacht. Echter zullen algemene en opportunistische grondgebonden zoogdieren zoals huismus, egel en bruine rat gebruik maken van de locatie. Voor dergelijke soorten zijn er voldoende alternatieven in de directe omgeving om tijdelijk naar uit te wijken. Bovendien zal de nieuwe situatie vergelijkbare biotopen hebben als de huidige inrichting en zijn alle mogelijk aanwezige beschermde soorten opgenomen in het vrijstellingsbesluit van de provincie Zuid-Holland.

Behoudens de Algemene Zorgplicht zijn geen bijzondere maatregelen benodigd in het kader van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming voor grondgebonden zoogdieren.

4.2. Vleermuizen

4.2.1. Bescherming en soorten

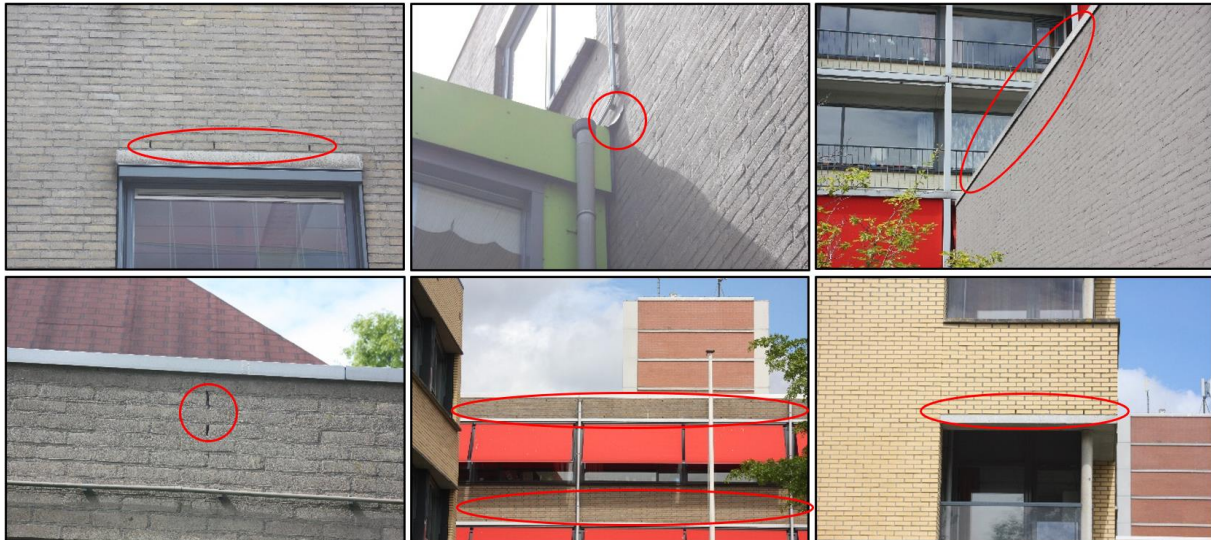
Ondanks dat vleermuizen vrijwel overal in Nederland aangetroffen worden, zijn er geen vleermuissoorten vrijgesteld in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Door de continue verduurzaming van bestaande en nieuwe bebouwing waarbij gevels en daken worden geïsoleerd heeft er in de laatste decennia een sterke afname in potentieel geschikte verblijfslocaties voor vleermuizen opgetreden.

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn beschermd middels de Habitatrichtlijn van de Wet natuurbescherming. Naast de individuen zijn tevens de vaste rust- en/of verblijfslocaties, essentiële vliegroutes en functionele foerageergebieden beschermd. De planlocatie is gelegen binnen stedelijk gebied en betreft een zorgcomplex. De laatvlieger en gewone dwergvleermuis zijn beide soorten die talrijk voorkomen in stedelijke gebieden. Ook de tweekleurige vleermuis verblijft binnen dichtbebouwd stedelijk gebied, met name in hoge complexen zoals flats. Overige veelvoorkomende vleermuissoorten verblijven met name in bomen, waaronder de watervleermuis en rosse vleermuis.

4.2.2. Habitatonderdelen

De gewone dwergvleermuis en laatvlieger maken als verblijfplaats met name gebruik van bebouwing. Dit geldt voor zowel de zomer-, paar-, winter- en kolonieverblijven. Open stootvoegen, kierende daklijsten, openstaande/overhangende dakpannen, scheuren in gevels of enige andere opening die toegang verleend tot een holle achterliggende ruimte bieden voldoende potentie om als verblijfplaats te dienen. Goede voorbeelden van achterliggende ruimten zijn de spouw, de ruimte onder dakpannen en toegankelijke zolderruimten. Vanuit de verblijfslocaties verplaatsen vleermuizen zich vaak via vaste routes naar geschikte foerageergebieden, waarbij gebruik gemaakt wordt van lijnvormige structuren als de luwte van bebouwing, bomenlanen en sloten. Dergelijke structuren kunnen beschermd zijn indien er onvoldoende alternatieven aanwezig zijn.

De planlocatie is voornamelijk verhard, bebouwd en voorzien van enkele bomen en lage struiken. In de directe omgeving zijn enkele oppervlaktewateren en houtopstanden aanwezig. Van essentieel foerageergebied is geen sprake binnen de grenzen van het plangebied. Tevens zijn in geen van de aanwezige bomen holtes aangetroffen die potentieel als verblijfplaats kunnen dienen. De te saneren bebouwing bestaat voor een groot deel uit gemetselde muren met een achterliggende spouwruimte. Rondom de kozijnen en dakranden van de gemetselde gevels zijn een groot aantal open stootvoegen aangetroffen, tevens kieren de aluminium daklijsten op diverse plaatsen en staan enkele loodslabben omhoog, zie figuur 2.

Figuur 2 aangetroffen kenmerken die potentieel als toegang tot een vaste rust- en/of verblijfplaats voor vleermuizen kunnen dienen.

4.2.3. Effecten

Gelet op de directe omgeving van de planlocatie zijn de foerageer- en migreerstructuren binnen de grenzen van het projectgebied dermate beperkt dat deze niet als functioneel of essentieel aangewezen kunnen worden. Effecten op essentiële vlieg- en foerageerroutes zijn uitgesloten. Echter zal de locatie opportunistisch gepasseerd worden of in gebruik genomen worden als foerageerlocatie. Indien de werkzaamheden uitgevoerd worden gedurende of na zonsondergang dan kunnen aanwezige en passerende vleermuizen verstoord mogelijk verstoord worden door bouwverlichting. Dit is alleen van toepassing in de periode februari t/m november. Om dergelijke onnodige verstoring te voorkomen dient het de voorkeur overdag te werken of vleermuisvriendelijke bouwverlichting toe te passen (naar beneden gericht, convergerend en/of rood-/amberkleurig).

Door de grote hoeveelheid openingen in het te slopen complex, in combinatie met een achterliggende spouw, zijn vaste rust- en/of verblijfslocaties van vleermuizen potentieel aanwezig. Het is middels de Wet natuurbescherming verboden vaste rust- en/of verblijfslocaties van Habitatrichtlijnsoorten te vernielen, ongeschikt te maken of te verwijderen. Alvorens de aanvang van de werkzaamheden dient derhalve onderzocht te worden of vleermuisverblijven in de bebouwing aan- dan wel afwezig zijn.

4.3. Vogels

4.3.1. Bescherming en soorten

Alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op Europees grondgebied zijn beschermd middels de Vogelrichtlijn. Hierin is opgenomen dat het verboden is opzettelijk individuen te doden of te vangen, hun nesten of eieren vernielen, beschadigen of weg te nemen en om de vogels dermate (opzettelijk) te verstoren dat een broedsel mislukt, dit laatste geldt voornamelijk binnen de broedperiode (medio maart t/m medio juli). Daarnaast is er een categorisering in beschermingsniveau. Er wordt een jaarronde bescherming van nesten (ook buiten broedseizoen, zonder eieren) gehanteerd voor soorten die erg honkvast zijn, ieder jaar terugkeren naar dezelfde locatie of het nest jaarrond

gebruiken (cat. 1 t/m 4). Daarnaast wordt voor een aantal soorten jaarronde bescherming gehanteerd indien er sprake is van zwaarwegende ecologische redenen (cat. 5).

Te midden van een stad kan de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten en leefgebieden van de boomvalk, buizerd, grote gele kwikstaart, roek en steenuil en meer al uitgesloten worden. Enkele soorten van de categorie 1 t/m 4 die wel voorkomen in stedelijk gebied zijn de gierzwaluw, huismus en slechtvalk. Gedurende het broedseizoen zijn alle in gebruik zijnde nesten beschermd, waaronder die van de veelvoorkomende houtduiven, turkse tortels, eksters en koolmezen.

4.3.2. Habitatonderdelen

Van de categorie 1 t/m 4 vogelsoorten komen enkel de gierzwaluw, huismus en slechtvalk voor in stedelijk gebied. Bovendien zijn in de aanwezige bomen geen nesten, holtes of sporen (braakballen, plukplaatsen, uitwerpselen) aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van jaarrond beschermde soorten. Enkel een nest van zwarte kraai is aangetroffen en was in gebruik ten tijde van het veldbezoek.

De gierzwaluw is een soort die vrijwel zijn gehele leven in de lucht doorbrengt, enkel voor het broeden wordt het luchtruim verlaten. Het belangrijkste habitatonderdeel voor de gierzwaluw is derhalve de nestlocatie. Indien er voldoende potentieel geschikte holtes aanwezig zijn, dan is de gierzwaluw te verwachten. De soort maakt onder andere gebruik van openstaand kantpannen, opliggende dakpannen en gierzwaluwnestkasten. (Kennisdocument Gierzwaluw, 2017). Ten aanzien van de gierzwaluw zijn nauwelijks openingen aangetroffen die potentieel geschikt zijn. Gelet op de beperkte hoeveelheid openingen en de beperkte potentie van de belendende bebouwing om een kolonie te vormen worden geen nesten verwacht van gierzwaluwen.

De huismus stelt hoge eisen aan het habitat, daar verblijft de soort dan ook het gehele jaar. Indien een aantal van de habitateigenschappen niet voorkomt zal de huismus wegblijven. Als nestlocatie wordt gebruik gemaakt van openingen in bebouwing, met name pannendaken worden bewoond. In de directe omgeving van een potentiële nestlocatie dienen diverse habitatonderdelen aanwezig te zijn, waaronder schoon drinkwater, voldoende schuilgelegenheid in de vorm van jaarrond bladhoudende struiken, hagen of heesters, grind en/of kleine steentjes, voldoende foerageermogelijkheden, droog zand voor zandbaden en niet te veel grote bomen (Kennisdocument Huismus, 2017). De planlocatie is met name verhard en er zijn geen plekken met droog zand of grind aangetroffen. Bovendien is de te slopen bebouwing niet geschikt voor huismussen door het ontbreken van pannendaken of voldoende andere nestgelegenheid. Daarnaast zijn er geen huismussen aangetroffen ten tijde van het veldbezoek, ondanks dat deze uitgevoerd is in de geschikte onderzoeksperiode van huismussen.

De slechtvalk broedt in nestkasten, hoogspanningsmasten, schoorstenen en in nissen in hoge gebouwen. Een kenmerk van alle nestlocaties is dat deze grenzend aan open gebieden zijn gelegen en op grotere hoogten. Vaak betreft dit (natte) graslanden en weidegebieden (Soortprotocol Slechtvalk, Stowa.nl; 2019). De planlocatie en de directe omgeving hiervan bestaan voornamelijk uit bedrijventerrein en stedelijk gebied met veel bebouwing en infrastructuur. Door het ontbreken van geschikt biotoop, de relatieve lage bebouwing alsmede het niet aantreffen van nestkasten of andere potentieel geschikte nesten is de aanwezigheid van slechtvalken uitgesloten.

4.3.3. Effecten

Gezien het ontbreken van (voldoende) nestgelegenheid en functioneel leefgebied van zowel de gierzwaluw, huismus en de slechtvalk worden geen effecten verwacht op vogelsoorten van de categorieën 1 t/m 4. Daarnaast is er thans geen sprake van zwaarwegende ecologische redenen ter bescherming van categorie 5 soorten, waarvan bovendien geen nesten aangetroffen zijn.

Behoudens de mogelijke aanwezigheid van nesten van algemene soorten binnen het broedseizoen worden geen effecten verwacht. In het kader van de Algemene Zorgplicht en de verbodsbepalingen van de Vogelrichtlijn binnen het broedseizoen wordt geadviseerd de werkzaamheden buiten deze periode (buiten half maart – half juli) aan te vangen of alvorens de broedperiode de planlocatie

ongeschikt te maken als nestlocatie. Indien de werkzaamheden aanvangen binnen het broedseizoen dient de locatie door een deskundige onderzocht te worden op de aanwezigheid van nestlocaties.

4.4. Amfibieën

4.4.1. Bescherming en soorten

Van de amfibieën zijn door de hoge trefkans enkele soorten in Zuid-Holland vrijgesteld in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen, dit betreft de bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en bastaardkikker. De verspreiding van niet vrijgestelde soorten beperkt zich voor een aantal van deze soorten tot relatief geringe gebieden. Aan de hand van de bekende verspreidingsgegevens kan de aanwezigheid van de boomkikker, geelbuikvuurpad, knoflookpad en vroedmeesterpad uitgesloten worden. Voor alle amfibieën zijn (ondiepe) poelen en plassen met een natuurlijk karakter essentieel in het kader van de voortplanting, behoudens de rugstreeppad. Als overwinteringslocatie wordt voornamelijk gebruik gemaakt van vochtige en donkere locaties zoals een dichte strooisellaag, houtopslag, zandhopen of andere wegkruipmogelijkheden. Gezien de afwezigheid van natuurlijke omstandigheden en oppervlaktewateren kan de aanwezigheid van de heikikker, kamsalamander en in de huidige situatie de rugstreeppad uitgesloten worden. Van de Habitatrichtlijnsoorten wordt louter de rugstreeppad sporadisch aangetroffen op bouwlocaties indien geen maatregelen getroffen worden.

4.4.2. Habitatonderdelen

Binnen het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig en van natuurlijke omstandigheden is nauwelijks sprake. De rugstreeppad maakt gebruik van kale zanderige terreinen die vaak ontstaan bij sloop- en bouwprojecten. Ten tijde van het voortplantingsseizoen kan de soort tijdelijke poeltjes en plassen in gebruik nemen als voortplantingslocatie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan rijsporen tijdens regenachtige perioden (Kennisdokument Rugstreeppad, 2017). Thans is de planlocatie geheel ongeschikt voor de soort. Tijdelijke plassen zijn niet aanwezig en kunnen zich ook nauwelijks vormen. De rugstreeppad is minimaal de laatste 15 jaar niet binnen een straal van 5 á 10km van het plangebied waargenomen. Gezien de afstand tot bekende populaties, de afwezigheid van geschikte migratiestructuren en de afwezigheid van geschikt leefgebied in de directe omgeving kan het voorkomen van de rugstreeppad redelijkerwijs worden uitgesloten, zowel in de huidige als in de toekomstige situatie.

4.4.3. Effecten

Gelet op het ontbreken van geschikte leefgebieden, voortplantingslocaties en verblijfslocaties voor beschermde amfibieën, alsmede de afstand tot bekende populaties van beschermde soorten worden geen effecten verwacht. Voor de rugstreeppad is de locatie aannemelijk niet bereikbaar door de ligging van de planlocatie ten opzichte van bekende populaties met tussenliggend stedelijk gebied, infrastructuur en andere barrières. Het voorkomen van deze soort kan dan ook redelijkerwijs worden uitgesloten. Zowel in de huidige situatie, als ten tijde van de uitvoering van de ontwikkeling.

Echter is het aannemelijk dat algemene en opportunistische soorten zoals bruine kikker en gewone pad gebruik maken van de locatie. Voor dergelijke soorten zijn er voldoende alternatieven in de directe omgeving om tijdelijk naar uit te wijken. De nieuwe situatie zal vergelijkbaar zijn met de huidige inrichting, maar met meer groene structuren en vegetatie. Bovendien zijn deze soorten opgenomen in het vrijstellingsbesluit voor ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Zuid-Holland.

4.5. Overige diersoorten

4.5.1. Bescherming en soorten

Overige diersoorten betreffen de vlinders, libellen, overige ongewervelde, reptielen en vissen.

Voor vissen ontbreekt oppervlaktewater. De aanwezigheid van vissen is per definitie uitgesloten.

Het voorkomen van het overgrote deel van de beschermde insecten en ongewervelde is te bepalen op basis van het habitat. Een diverse (kruiden- en bloemrijke) vegetatie is voor veel algemene insecten essentieel. Oppervlaktewateren, sloten en rivieren zijn voor libellen en overige watergebonden ongewervelde een essentieel onderdeel van het leefgebied. Bovendien zijn er voor een groot aantal vlinders, libellen en andere ongewervelde specifieke waardplanten waarvan de soort afhankelijk is. Geen van de aangetroffen plantensoorten binnen het plangebied vormt een essentiële waardplant voor beschermde ongewervelden. Gelet op het ontbreken van waardplanten en water, en de bekende verspreiding van beschermde libellen, vlinders en overige ongewervelde kan het voorkomen ervan uitgesloten worden.

Reptielen komen voor in natuurlijke, dynamische en relatief verstoringsarme biotopen. Door de ligging van de locatie binnen intensief stedelijk gebied, ten opzichte van bekende verspreidingsgegevens en de huidige inrichting van het terrein worden reptielen niet verwacht.

4.5.2. Habitatonderdelen

De projectlocatie betreft een verzorgingshuis dat thans in gebruik is en wordt omgeven door infrastructuur (waaronder een tramlijnen) en diverse grote complexen. Gezien het ontbreken van natuurlijke en verstoringsvrije biotopen alsmede bijzondere habitateigenschappen voor beschermde vlinders, libellen, ongewervelde, reptielen en vissen wordt de aanwezigheid van habitatrichtlijnsoorten of bijzondere overige soorten van voornoemde soortgroepen niet verwacht.

4.5.3. Effecten

Gelet op het ontbreken van geschikte leefgebieden, voortplantingslocaties en verblijfslocaties voor beschermde soorten binnen de soortgroepen vlinders, libellen, overige ongewervelde, reptielen en vissen, alsmede de afstand tot bekende populaties van beschermde soorten worden geen effecten verwacht. Voor algemene soorten zijn er voldoende alternatieven in de directe omgeving om tijdelijk naar uit te wijken. Bovendien zal de nieuwe situatie ten opzichte van de huidige situatie meer groene structuren bevatten.

Behoudens de Algemene Zorgplicht zijn geen bijzondere maatregelen benodigd ter voorkoming van de overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde vlinders, libellen, overige ongewervelde, reptielen en vissen.

4.6. Vaatplanten

4.6.1. Bijzonderheden

Ondanks dat een groot deel van de beschermde vaatplanten enkel te determineren is gedurende de periode van bloei, is goed te bepalen of dergelijke soorten potentieel voorkomen op een bepaalde locatie. Veel soorten komen voor in specifieke plantengemeenschappen: een verscheidenheid aan soorten die elkanders potentiële voorkomen aantonen doordat dergelijke soorten in vergelijkbare (abiotische) omstandigheden en biotopen groeien.

4.6.2. Habitatonderdelen

De geschiktheid van een locatie is direct afhankelijk van de aanwezige (abiotische) omstandigheden, zoals oppervlaktewater, bodemzuurgraad, voedingsrijkdom van de bodem, lichtinval en standplaatsen. Gezien de ligging van de planlocatie in stedelijk gebied en de inrichting ervan met veel verharding, parkeergelegenheid en gecultiveerde plantensoorten is te verwachten dat er sprake is van een zeer verstoorde en voedselrijke bodemkwaliteit. De aanwezigheid van beschermde, zeldzame en bijzondere vaatplanten kan derhalve redelijkerwijs worden uitgesloten. Bovendien is het voorkomen van soorten die zijn opgenomen in de Wet natuurbescherming niet bekend in de directe omgeving van de planlocatie.

4.6.3. Effecten

Voornamelijk algemene, gecultiveerde en/of aangeplante vaatplanten zijn aanwezig op de planlocatie en binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. De tuinen en groene structuren worden met een hoog kwaliteitsbeeld onderhouden, waarbij ongewenste kruiden met regelmaat verwijderd worden. Ten tijde van het veldbezoek zijn geen beschermde vaatplanten of restanten ervan waargenomen. Er zijn geen vervolgstappen of bijzondere bepaling van toepassing in het kader van beschermde vaatplanten.

4.7. Houtopstanden

Artikelen 4.1 t/m 4.9 beschermen houtopstanden krachtens de Wet natuurbescherming, indien van toepassing zal er of sprake zijn van een meldplicht of van een vergunningplicht. Deze artikelen zijn echter niet van toepassing op de houtopstanden binnen de grenzen van de planlocatie. Wegens het onderstaande:

Artikel 4.1: Het bepaalde bij en krachtens deze paragraaf heeft geen betrekking op:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- houtopstanden op erven of in tuinen.

Een aantal gemeenten hanteren naast de Wet natuurbescherming extra bescherming ten aanzien van houtopstanden en bomen. De gemeente Rotterdam hanteert de “Algemene Plaatselijke Verordening (APV) Rotterdam 2012”. In de vergunningsaanvraag dient naar richtlijnen van de APV gehandeld te worden met de aanwezige bomen.

4.8. Gebiedsbescherming

4.8.1. Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Ten aanzien van het NNN (Natuurnetwerk Nederland) is externe werking geen toetsingskader. Dichtstbijzijnde NNN gebieden zijn gelegen op een afstand van ca. 1,5km en meer. Effecten en vervolgstappen ten behoeve van het NNN zijn niet van toepassing. De afstand tussen overige gebieden, zoals Strategische Reservering Natuur en Belangrijk Weidevogelgebied is per definitie te groot.

4.8.2. Natura 2000-gebieden

De planlocatie is gelegen op een afstand van ca. 5,4km tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, zie figuur 3. Dit betreft Boezems Kinderdijk; overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 6,2km afstand. Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitattypen zijn gelegen op een afstand van 15,5km en meer, het dichtstbijzijnde gebied betreft de Biesbosch, zie figuur 4. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect. Voorbeelden van externe werking betreffen een permanente toename van geluid, licht of stikstofdepositie of door optreden van een (grote) tijdelijke toename in dergelijke effecten.

Figuur 3 Natura 2000-gebieden zijn gelegen op ca. 5,4km en meer tot de planlocatie (bron: natura2000.eea.europa.eu).

Figuur 4 Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitattypen zijn gelegen op ca. 15,5km en meer tot de planlocatie (bron: rug.maps.arcgis.com).

Gelet op de afstand tot de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden en het tussengelegen stedelijk gebied, kunnen mechanische en optische effecten en geluidsverstoring uitgesloten worden. Tevens zal een potentieel effect als gevolg van een verandering in stikstofdepositie niet verwacht worden. Het voornemen is om een zorgcomplex dat thans in gebruik is gefaseerd te saneren ten behoeve van nieuwe bebouwing. De nieuwe bebouwing omvat een vergelijkbare bouwoppervlakte. Desondanks is het aannemelijk dat de ontwikkeling leidt tot een lagere stikstofuitstoot. Dit omdat nieuwe bebouwing dient te voldoen aan hogere eisen in het kader van verduurzaming dan de te slopen bebouwing. In de nieuwe situatie zal er aannemelijk geen verandering zijn in aantal verkeersbewegingen ten opzichte van de huidige situatie. Een toename in stikstofuitstoot wordt dan ook niet verwacht. Bovendien zijn kwetsbare habitats op een afstand van meer dan 15,0km gesitueerd. Tevens zal, gelet op de ligging van de locatie binnen druk stedelijk gebied, de tijdelijke toename door een verhoging in transport- en bouwverkeer gedurende de ontwikkeling verwaarloosbaar zijn. De te verwachten stikstofdepositie is aannemelijk gelijk aan 0,00 mol/hectare/jaar. Zowel permanente als tijdelijke effecten ten aanzien van beschermde gebieden kunnen worden uitgesloten.

5. Samenvatting

Ten aanzien van de beoogde ontwikkeling aan de Meerweide, aan de Grote Hagen 98 te Rotterdam, is een ecologische quickscan uitgevoerd. Het gefaseerd slopen van de bestaande bebouwing en alle bijbehorende werkzaamheden voor het realiseren van nieuwbouw leiden, behoudens vleermuizen, algemene broedvogels en vrijgestelde soorten, niet tot aantasting van functionele leefomgevingen, vaste rust- en/of verblijfslocaties, natuurgebieden of andere krachtens de Wet natuurbescherming beschermde zaken.

- Ten aanzien van grondgebonden zoogdieren is enkel de Algemene Zorgplicht van toepassing
- Ten aanzien van vleermuizen is vooralsnog onduidelijk of vaste rust- en/of verblijfslocaties aanwezig zijn in de te saneren bebouwing. Daarnaast passeren vleermuizen aannemelijk de locatie en worden ze door (foutief toegepaste) bouwverlichting mogelijk verstoord
- Ten aanzien van vogels met jaarrond beschermde nestlocaties en/of leefgebieden zijn geen verdere maatregelen of vervolgstappen benodigd
- Ten aanzien van algemene vogels kunnen broedsels en nesten verstoord worden gedurende het broedseizoen
- Ten aanzien van amfibieën wordt alleen de aanwezigheid van vrijgestelde soorten verwacht, voor deze soorten dient de Algemene Zorgplicht in acht genomen te worden
- Voor vlinders, libellen, ongewervelde, reptielen en vissen met een beschermde status krachtens de Wet natuurbescherming is geen geschikt leefgebied aanwezig
- Standplaatsen en geschikte omstandigheden ten aanzien van beschermde vaatplanten zijn niet aangetroffen
- Houtopstanden op binnen de bebouwde kom vallen niet onder bescherming van de Wet natuurbescherming, enkel dient in de aanvraag van de omgevingsvergunning gehandeld te worden naar de maatstaven van de APV van de gemeente
- Gelet op de afstand tot beschermde gebieden en de aard van de werkzaamheden worden geen (negatieve) effecten verwacht

6. Vervolgstappen

Voor een aantal soorten is het voldoende als er tijdens de uitvoering rekening wordt gehouden met de eventuele aanwezigheid. Voor vleermuizen is niet met zekerheid te zeggen of vaste rust- en/of verblijfslocaties aan- dan wel afwezig zijn, dit betreffen de gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Voor deze soorten is aanvullend onderzoek nodig.

6.1. Nader onderzoek

- Alvorens de aanvang van de beoogde ontwikkeling dient voor de gewone dwergvleermuis en laatvlieger aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden om uitsluitel te geven over de aan- dan wel afwezigheid van vaste rust- en/of verblijfslocaties. Het onderzoek betreft 5 gerichte veldbezoeken in de periode mei t/m oktober, waarbij gelet wordt op zomer-, paar-, kolonie- en winterverblijven. Afhankelijk van de bevindingen van het onderzoek zullen vervolgmaatregelen en een ontheffingsaanvraag of geen vervolgstappen benodigd zijn

6.2. Maatregelen bij de uitvoering

- Voor vleermuizen dient rekening gehouden te worden met mogelijk foeragerende of passerende vleermuizen middels het juist toepassen van bouwverlichting óf door te werken buiten de schemerende en donkere dagdelen. Voorbeelden van juiste verlichting: amber-/roodkleurige verlichting, beperkte hoogte van lichtmasten en verlichting naar beneden gericht en convergeren
- In verband met de potentie voor algemene vogelsoorten zoals zwarte kraai, duiven en kleine zangvogels werken buiten het broedseizoen, medio maart t/m medio juli. Indien de werkzaamheden opgestart en uitgevoerd worden binnen het broedseizoen dient de locatie ongeschikt gemaakt te worden alvorens de aanvang van het broedseizoen. Indien nodig kan ook binnen het broedseizoen gewerkt worden door de planlocatie te laten controleren op de aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (puin, takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om dieren die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, zich te laten verplaatsen naar een schuilplaats buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden
- In het kader van de Algemene Zorgplicht dient voorzichtig gehandeld te worden met alle aanwezige flora en fauna.

Bronnen

- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0. Juli 2017, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0. Juli 2017, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Rugstreeppad *Bufo calamita*, versie 1.0. Juli 2017, Utrecht.
- Bouwens, S, 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soorbescherming. 11 oktober 2017, 's-Hertogenbosch.
- Stowa, geraadpleegd in 2020. Soortprotocol Slechtvalk *Falco peregrinus*. Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer.

Websites, geraadpleegd 2020:

- bomen.meetnetportaal.nl
- decentrale.regelgeving.overheid.nl
- kaartbank.brabant.nl
- natura2000.eea.europa.eu
- pas.natura2000.nl
- rug.maps.arcgis.com
- wetten.overheid.nl
- www.floravannederland.nl
- www.ndff.nl
- www.ravon.nl
- www.rvo.nl
- www.sovon.nl
- www.telmee.nl
- www.vleermuis.net
- www.vogelbescherming.nl
- www.waarneming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Foto's planlocatie

Het projectgebied betreft een perceel van circa 1,5 hectare. Thans is de locatie in gebruik als zorglocatie.

De initiatiefnemer is voornemens het complex gefaseerd te slopen ten behoeve van nieuwbouw.

Rondom de bebouwing zijn diverse struiken, hagen en bomen aangeplant. Dit betreffen voornamelijk uitheemse of gecultiveerde soorten.

De terreininrichting bestaat voornamelijk uit verharding dat in gebruik is als parkeergelegenheid.